herpy

GEKKOER

Banded velvet gecko

Homopholis fasciata

En kraftig, fløjlsblød gekko fra Østafrikas savanner med mørke bånd over ryggen og både hæftelameller og kløer på tæerne. Den er mest aktiv om natten, gemmer sig i huller i store træer og spiller død, når den bliver truet. Pasningen er kun beskrevet i grove træk.

Familie: Gekkonidae Tidligere navn: *Platypholis fasciata; Homopholis erlangeri* Udgivet 16. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**9-11 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**8-12 år**
Aktiv	**Skumring og nat**
Levevis	**Træboende**
Biotop	**Savanne**
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**40 × 40 × 60 cm** L × B × H til 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**24-28 °C**
Hotspot	**28-32 °C**
Temperatur, nat	**19-24 °C**
Luftfugtighed	**60-80 %**
UVB	**Valgfri**
Vinterhvile	**19-23 °C** 12-16 uger
Kost	**Insekter**
Holdes	**Parvis eller 1 han med flere hunner**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kuldstørrelse	**2 æg**
Kuld pr. år	**4-5**
Inkubation	**60-80 dage** ved 26-29 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
EU-bilag	**Ikke omfattet**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten er hverken opført på CITES-listerne eller i bilagene til EU's forordning om handel med vilde dyr, så der kræves ingen CITES-papirer ved køb og salg. Ellers gælder dyrevelfærdslovens almindelige krav. Spørg Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø eller Fødevarestyrelsen, hvis du er i tvivl om de aktuelle regler.

Om arten

Homopholis fasciata er en kraftigt bygget gekko med et kort, rundt hoved og en lang, jævnt tyk hale, der ikke spidser til mod enden. Huden er blød som fløjl. Farven går fra grøn over grå til brun, og over ryggen ligger et mønster af mørke bånd eller vinkler. Halen er ringet i gråt og hvidt. Under tæerne sidder hæftelameller, og tæerne har samtidig kløer. Om natten bliver dyret lysere. Voksne dyr bliver omkring 9-11 cm inklusive hale.

Arten blev beskrevet i 1890 af Boulenger under navnet *Platypholis fasciata*, med Mombasa i Kenya som typelokalitet. Artsnavnet kommer af latin *fascia*, bånd, og hentyder til båndene over ryggen. En østlig form, *H. f. erlangeri*, er beskrevet fra Juba-floden, men regnes i dag som synonym. I naturen er arten almindelig både i byer og på landet.

Gekkoen kan bide og holde fast, men gør det sjældent. Dens vigtigste forsvar er at ligge helt stille og spille død, og et truet dyr kan blive liggende urørligt i to-tre dage. Arten er sjælden i fangenskab, og der findes kun få pålidelige oplysninger om langtidspasning, så meget af pasningen nedenfor er et forsigtigt udgangspunkt. Levealderen i fangenskab er ikke

dokumenteret; 8-12 år er et skøn ud fra gekkoer af samme størrelse.

Udbredelse og levested

Homopholis fasciata lever i Østafrika: i det sydlige Somalia, det sydlige Etiopien (ved Juba-floden), Kenya og Tanzania. Typelokaliteten er Mombasa ved den kenyanske kyst, og arten er også kendt fra det nordlige Kenya.

Udbredelsen er stor, og arten regnes ikke for truet. Fund på kortet uden for området kan være fejlregistreringer.

> **Oprindelig udbredelse:** Etiopien, Kenya, Somalia og Tanzania.

LEVESTED

Arten findes i savannebiomer, både fugtige og tørre, hvor der står store træer. Den bor i huller og sprækker i stammerne og under løs bark og er fundet fra havniveau til mindst 1.300 meters højde. Den bruger også huse, mure og haver, hvor den kan ses klatre på vægge.

Gekkoen er mest aktiv om natten, men viser sig også om dagen og gemmer sig i skyggen, når solen står højest. Savanneklimaet har en tydelig regn- og tørtid. Konkrete målinger af temperatur og fugt fra levestederne er ikke dokumenteret, så tallene i pasningsafsnittene bygger på erfaringer fra fangenskab og ikke på målinger i naturen.

Pasning

TERRARIET

Et par kan klare sig i et terrarie på omkring 50 × 25 × 30 cm, men et højere terrarie er bedre, fordi *H. fasciata* klatrer. Et terrarie på 40 × 40 × 60 cm (længde × bredde × højde) er derfor et godt minimum, og større er altid bedre, især hvis du holder mere end to dyr.

Indret terrariet som en lille skov med mange skjul. Skråtstillede korkplader, korkrør og grene med løs bark giver dyret huller at sidde i om dagen og steder at lægge æg, og solide levende planter giver klatreveje og skygge. En omvendt underskål til en urtepotte er et godt skjul ved bunden. Der skal være skjul både i den varme og den kølige ende.

Brug en bund af spagnum, tørv og sand, der kan holde på lidt fugt. Terrariet skal have to ventilationsåbninger, så luften kan cirkulere, uden at det tørrer helt ud.

TEMPERATUR

Om dagen skal temperaturen ligge på 24-28 °C, og der skal være et varmere sted på 28-32 °C, fx under en lille halogenpære på 10-20 W eller over en varmemåtte. Om natten må den falde 3-6 °C, til omkring 19-24 °C.

Hold altid en gradient, så dyret selv kan vælge mellem varm og kølig side. Mål med et digitalt termometer i begge ender. Til avl kan en kølig periode fra sen efterår til sen vinter hjælpe (se avl).

Læs mere: Varme og temperatur

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Luftfugtigheden skal være moderat til høj, 60-80 %, med en gradient fra den ene ende af terrariet til den anden. Det klares ved at stille vandskålen i den kølige ende og sprøjte det område, så den anden ende holdes lidt tørrere. Angivelserne svinger fra daglig sprøjtning til 2-3 gange om ugen; lad hygrometeret og bunden afgøre det.

Hold en skål med frisk vand fremme, og rengør og fyld den op et par gange om ugen. Lad bunden tørre lidt op mellem sprøjtningerne, så der ikke opstår mug.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

LYS OG UVB

Arten er aktiv i skumringen og om natten og kan ses i dagslys, men skjuler sig i skyggen midt på dagen. Brug almindeligt plantelys på et tænd-sluk-ur, 12 timer tændt og 12 timer slukket. Sæsonudsving i dagslængde er ikke nødvendige, men kan hjælpe med at sætte gang i parringen. Et svagt natlys gør det muligt at se dyrene om aftenen.

UVB er ikke nødvendigt for arten, men kan bruges. Vælg i så fald et svagt UVB-lys, og sørg for rigeligt med skygge.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Hovedfoderet er fårekyllinger, suppleret med kakerlakker, melorme og andre insekter i passende størrelse, så kosten bliver varieret. Voksmøllarver kan gives en gang imellem. Insekterne skal kunne sluges uden besvær.

Pudr insekterne med kalk og vitaminer ved hver anden fodring. For meget kalk får kalksækkene på halsen til at svulme op, så hold igen, hvis de bliver tydeligt hævede. Voksne dyr fodres 3-4 gange om ugen og ungdyr oftere; juster efter dyrets vægt og hale.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Homopholis fasciata kan bide og holde fast, og den spiller død og bliver ofte liggende ubevægelig, når den er bange, så tag den ikke op uden grund. Giv nye dyr tid til at falde til.

En han kan holdes sammen med en hun, og grupper med en han og to hunner er også forsøgt. Der er kun få erfaringer med, hvordan hanner opfører sig over for hinanden, så hold dem ikke sammen, og del dyrene ved uro, bid eller tabte haler.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hannerne har tydelige hemipenisbuler ved halens rod og to porer lige foran kloakken, som hunnerne mangler. Alder og vægt ved kønsmodenhed er ikke dokumenteret for arten. Vent med at sætte en hun i avl, til hun er fuldt udvokset og i god foderstand, fordi hun mister meget kalk ved æglægningen.

PARRING

Angivelserne om avl er uenige: den beskrives både som ligetil og som svær. En kølig periode fra sen efterår til sen vinter eller tidligt forår, hvor temperaturen sænkes omkring 5 °C, fremmer avlen. Ændringer i dagslængden kan også hjælpe, men er ikke nødvendige. Æglægning kan forekomme om vinteren på den nordlige halvkugle.

En han kan gå sammen med hunnen. Sæt dyrene sammen i et terrarie med mange skjul, og hold øje med bid og stress.

ÆGLÆGNING OG KULD

Homopholis fasciata lægger to æg ad gangen, og der kan komme 4-5 lægninger i en avlsperiode. Æggene har hård skal og lægges i skjul under løs bark, i sprækker eller nedgravet et let fugtigt sted. Giv hunnen korkbark og grene med løs bark og en kasse med let fugtigt substrat, så hun har et sted at lægge dem.

Giv hende rigeligt med kalk og insekter i hele sæsonen, og tjek, at hun ikke taber sig. Intervallet mellem lægningerne er ikke dokumenteret.

INKUBATION

Saml æggene ind, og læg dem fx i et flaskelåg med tørt sand, der stilles i en beholder, som er halvt fyldt med fugtigt materiale. Æggene skal have luftfugtighed, men ikke stå i fugt. Udrug dem ved 26-29 °C. Under de forhold klækker de efter omkring 60-80 dage.

Om temperaturen påvirker kønnet, er ikke dokumenteret for arten. Hold temperaturen stabil.

OPDRÆT AF UNGER

Ungerne indrettes som de voksne, bare i mindre skala: en lille faunaboks med fugtig bund, skjul og grene. Giv dem små insekter som små fårekyllinger og springhaler pudret med kalk, og sprøjt boksen jævnligt. Vækst og første fodring er kun sparsomt beskrevet, så hold øje med vægten. Del ungerne, hvis nogen bider eller bliver hængende bagud.

Sundhed og typiske fejl

Der er ingen artsspecifikke oplysninger om sygdomme hos *Homopholis fasciata*. Disse generelle risici for insektædende gekkoer gælder også her:

- For lidt kalk og D3-vitamin, især hos hunner i avl og ungdyr. Giv kalk på insekterne, men undgå overdosering, som får kalksækkene på halsen til at svulme op.
- For høj temperatur, som giver stress og dårlig appetit. Hold en tydelig gradient.

- Konstant våd bund og dårlig luftcirkulation, som giver mug og hudproblemer.
- Hudrester på tæer og halespids ved dårlig fugt under hudskifte.

Hold øje med dyrets vægt og hale. Søg dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis dyret taber sig, ikke spiser i flere uger eller ser slap ud.

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.